

Uskonpuhdistuksen muistopäivän saarna

Luther-talo, Tampere, 9.11.14.

Lahjavanhurskaus riittää (Room. 5: 1-11)

Johdanto

Evankeliumissa Kristukselta kysyttiin merkkiä taivaasta. Hän vastasi arvoituksellisesti, että ainoa merkki joka annetaan on Joonan merkki. Mitä se tarkoittaa? Joonan merkki, joutuminen valaan vatsaan ja pelastuminen sieltä, ennakoi Kristuksen kuolemaa ja ylösnousemusta kalliohaudasta. Uuden testamentin lukukappale käsitteli Herramme kuoleman hengellistä merkitystä. Nyt syvennymme siihen, ja ammennamme siitä elävää vettä ja hengellistä valoa pimeytemme.

”Kun nyt Jumala on tehnyt meidät, jotka uskomme, vanhurskaiksi, meillä on Herramme Jeesuksen Kristuksen ansiosta rauha Jumalan kanssa.” Apostoli Paavalilla on painavaa asiaa. Hän toteaa, että ne jotka uskovat on tehty vanhurskaiksi. Mitä tämä merkitsee? Ihminen joka on tehty tai luettu vanhurskaaksi on Jumalalle kelvollinen. Sellainen ihminen on siis aito kristitty.

Hän ei ole matkalla kadotuksen pimeyteen vaan taivaan valkeuteen. Hänellä ei ole vihollisuutta Jumalan kanssa vaan rauha Jumalan kanssa. Rakkaat kristityt, eikö tämä olekin tärkeintä: että meillä on rauha Jumalan kanssa? Olemme menossa kohti viimeistä tuomiota. Uskontunnustuksessa tuomiopäivän todellisuus ilmoitetaan meille joka sunnuntai: ”ja on kirkkaudessa tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.” (Nikealais-konstant. uskont. v. 381)

Jumala on pyhä. Ihmisen ajatusten, sanojen ja tekojen tulisi olla Jumalan tahdon mukaisia. Käskyt velvoittavat meitä rakkauteen, ei vain sanoissa vaan teoissa. Laki on hyvä, mutta ankara täydellisyyden vaatimuksessaan. Jumalan kirkkaus ja kaikkinäkevä katse arvioi meitä. Pitkään ei tarvitse arvioida kun ilmenee, että sydämessä on väärää itsekkyyttä ja rakkaudettomuutta. On ilkeitä sanoja ja vääriä tekoja. Onko meistä ollut puolustamaan esim. toista ihmistä kun häntä kiusataan tai muuten sorretaan? Ehkäpä olemme pyrkineet vain turvaamaan oman asemamme vaikka oikea ja rohkea teko olisi ollut mennä lähimmäisen avuksi. Olkaamme rehellisiä Jumalalle, ja nöyrytkäämme hänen edessään.

Pelastusasiassa emme siis voi itseämme auttaa. Tarvitsemme pelastuksen ulkopuoleltamme. Toisen täytyy sovittaa syntimme, kantaa rangaistuksemme. Toisen täytyy lunastaa meidät synnin, kuoleman ja perkeleen vallasta. Toisen täytyy rakentaa rauha, ja lahjoittaa se sinulle. Tämä on ainoa mahdollisuus, kun tutkimme itseämme pyhän Jumalan ankaran katseen alla. Onneksemme Hänellä on toinenkin katse: lempeä katse Kristuksessa.

Kristus on rakentanut meille rauhan Jumalan kanssa. Kirkkomme Katekismus eli virallinen uskonoppi opettaa: *"Jeesus suostui meidän sijastamme Jumalan vihan alaiseksi ja otti syyttömänä kantaakseen rangaistuksen, jonka me olemme synneillämme ansainneet. Näin Kristus sovitti koko ihmiskunnan synnit. Hän vuodatti verensä uhriksi jokaisen puolesta ja lunasti meidät vapaiksi."* (Kappale 17)

"Kristus on avannut meille pääsyn tähän armoon, jossa nyt lujasti pysymme."

Paavali sanoo, että Kristus on siis elämällään, kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan avannut pääsyn armoon. Evankeliumi on kertomus Kristuksesta. Kun turvaamme Kristukseen pelastumme Paavalin sanoin "tulevalta vihalta". Kun Jumalan pyhyys ja käskyt tekevät meidät syntisiksi hänen edessään, ei Jeesus ole meille enää vaihtoehto vaan elinehto.

Joonan elämä ei ollut enää omissa käsissä, kun hän joutui meripedon vatsaan. Kuolema vaikutti varmalta. Jumala ihmeellisesti pelasti Joonan, vapautti uuteen elämään. Mikä on ihmiselle mahdotonta, se on Jumalalle mahdollista. (Luuk. 18:27) Mikä tahansa onkaan tilanteesi, saat olla osallinen uuden elämän voimasta. Tämä on Kristuksen ylösnousemusvoimaa, joka synnyttää turvautumista Jumalaan. Pelkäämme ja rakastamme Jumalaa. Katekismuksen sanoin: *Jumalan pyhyys herättää pelkoa, mutta Jumalan rakkaus vetää puoleensa.* (Kappale 1)

"Me riemuitsemme siitä toivosta, että pääsemme Jumalan kirkkauteen." Apostoli kertoo, että evankeliumi saa meidät riemuitsemaan. Vaikka olisit monella tavalla kuin murheenlaaksossa, on sinulla silti valoisa tulevaisuus! Vaikka ei inhimillisesti katsoen olisi juuri mitään ajallista hyvää, on kuitenkin taivaallista hyvää! Vaikka olisi vain murhetta murheen päälle, on sinulla kuitenkin armoa armon päälle! (Joh. 1:16. 1938 käännös)

Kun laulamme messussa kiitosvirttä ja ehtoollislauluja, sekä muita lauluja iloitsemme uskossamme. Uusi elämä sykkii. Raamatun sanoin ”alati uhraamassa Jumalalle kiitosuhria, niiden huulten hedelmää, jotka tunnustavat hänen nimeään.” (Hebr. 13:15)

”Me riemuitsemme jopa ahdingosta, sillä tiedämme, että ahdinko saa aikaan kestävyyttä, kestävyys auttaa selviytymään koetuksesta ja koetuksesta selviytyminen antaa toivoa.”

Apostoli opettaa jopa riemuitsemaan ahdingoistakin. Mitä tämä tarkoittaa? Ahdingoista selviytyminen vahvistaa toivoa. Paavali ei riemuinnut ahdingosta itsestään vaan sen hyödyllisestä vaikutuksesta. Hän puhune tässä Kristuksen tähden meille koituvista vaikeuksista. Kristuksen seuraaminen on monesti vastavirtaan kulkemista. Meidän on pysyttävä uskollisena apostoliselle opetukselle. (Ap. t. 2:42) Siitä välittämättä, että tämä ei monia kiinnosta, ja sitä pidetään joidenkin Jumalasta vieraantuneiden mielestä jopa haitallisena. (Kol. 1:21) Meidän tulee seurata Kristusta vaikka kohtaisimme ahdinkoja. Kristus odottaa meiltä uskollisuutta. Jos ja kun lankeamme, nouskaamme pian ylös.

Lahjavanhurskaus riittää taivaaseen pääsyyn

Arkisessa elämässä on monia ahdinkoja, ja niin on hengellisessä elämässäkin. Uskonelämä voi vääristyä. Eräs yleinen vääristys tapahtuu, kun onnistunutta elämänvaellusta vaaditaan pelastuksen ehtona. Luther opettaa: ”Vaikka uskovalla on syntiä ja vaikka hän sitä tekeekin, hän pysyy kuitenkin hurskaana, kun taas epäuskoinen pysyy jumalattomana tehdessään syntiä. Siinä on tosihurskaiden viisaus ja lohtu, että vaikka heillä on ja he tekevät syntiä, he kumminkin tietävät: usko Kristukseen saa aikaan, ettei sitä merkitä heidän tililleen.”¹

On totta, että tulee pyrkiä elämään Jumalan tahdon mukaan. On myös totta, että meissä oleva perisynti on hyvin voimakas. Ja todellakin on totta, että Kristuksen lahjoittama vanhurskaus peittää syntimme. Paavalin sanoin jopa jumalatonkin vanhurskautetaan, kun hän turvaa pelastajaan. (Room. 4:5)

¹ Luther, Galatalaiskirjeen selitys, s. 586. SLEY-Kirjat. Hämeenlinna. 2003.

² Galatalaiskirjeen selitys, s. 163.

³ Esim. Katolisen kirkon Katekismus toteaa asiaa käsitellessään: ”Jumalan laupeus on rajaton; mutta se, joka kieltäytyy tietoisesti ottamasta katuen vastaan Jumalan laupeutta, hylkää

Uskonpuhdistuksen muistopäivänä muistutamme itseämme ja toisiamme Lutherin opetuksesta vielä toisellakin lainauksella. Hän korostaa, että kun puhutaan vanhurskauttamisopista eli taivaaseen pääsystä, silloin ei puhuta ihmisen suorituksista ja ponnistuksista ollenkaan:

Luther toteaa: ”Me myönnämme, että opetusta on annettava myös hyvistä teoista ja rakkaudesta. Mutta sitä on tehtävä oikeaan aikaan ja oikeassa kohdassa, nimittäin silloin, kun kyse on teoista, ilman kytköstä tähän pääuskonkohtaan. Tässä kysymys kuuluu näin: Millä meidät vanhurskautetaan? Kuinka saamme ikuisen elämän? – Me vastaamme yhdessä Paavalin kanssa: meidät julistetaan vanhurskaiksi yksinomaan uskosta Kristukseen, ei lain tekojen tai rakkauden perusteella. Se ei merkitse sitä, että me hylkäisimme lain tai teot, mistä vastustajamme meitä syyttävät. Me vain emme suostu poikkeamaan pääkysymyksestä, vaikka Saatana pyrkii siihen. Kun nyt olemme käsittelemässä vanhurskauttamisen opinkohtaa, me hylkäämme ja tuomitsemme teot, sillä tähän opinkohtaan ei ollenkaan kuulu hyvien tekojen käsitteleminen. Tätä puhuessamme me tyystin katkaisemme kaikki yhteydet lakeihin ja lain vaatimiin tekoihin.” ² (Alleviivaukset minun tekemiä.)

Uskonpuhdistaja opettaa selkeästi: kun puhutaan pelastuksesta, silloin ei puhuta ihmisen suorituksista tai elämänvaelluksen menestyksestä. Pelastus tulee ylhäältä alas. Se tulee sinne missä ihminen todellisesti on, ja synnyttää uskon, toivon ja rakkauden. Kristus meni kuolemansa jälkeen tuonelaan asti. Tässä ajassakin hän laskeutuu niin alas, että varmasti kurjinkin ja heikokin voi häneen tarttua. Ja jos et voi tarttua, niin putoa. Minne silloin putoat? Isän Jumalan syliin.

Synti jota ei anneta anteeksi?

Erityiskysymyksenä otan esiin joitakin ehkä kiusaavan ajatuksen synnistä, jota ei saisi anteeksi. Raamatussa sanotaan, että Pyhän Hengen pilkka on anteeksiantamaton synti. (Matt. 12:32) Mitä tämä tarkoittaa? Apostolisen perinteen³ käsitys asiasta on selkeä: **1.** perinne

² Galatalaiskirjeen selitys, s. 163.

³ Esim. Katolisen kirkon Katekismus toteaa asiaa käsitellessään: ”Jumalan laupeus on rajaton; mutta se, joka kieltäytyy tietoisesti ottamasta katuen vastaan Jumalan laupeutta, hylkää syntiensä anteeksiannon ja Pyhän Hengen tarjoaman pelastuksen. Sellainen paatuminen voi johtaa lopulliseen katumattomuuteen ja ikuisen tuomioon.” Kohta nro. 1864.

korostaa, että tämä synty ei suuntaudu Hengen persoonaa kohtaan, vaan hänen virkaansa ja työtänsä kohtaan.⁴ **2.** Hengen työ on pelastussanomien kirkastamista. Kyse on siis Kristuksen pelastusteon täydellisestä, ja elämän loppuun asti kieltämisestä. **3.** Tarvitseeko Kristityn pelätä tehneensä tämän synnin? Vastaus on vuoventarva: ei tarvitse pelätä. Paholainen ja arka omatunto kiusaa kristittyä. Uskon kilven avulla sammuvat pahan palavat nuolet. Hengen miehen eli Jumalan sanan avulla vahvistamme itseämme. Sääntö on tämä, ja toivon että muistat sen: joka pelkää tehneensä tuon synnin, ei varmasti ole sitä tehnyt. Sillä olisi loogisesti mahdotonta samaan aikaan täydellisesti ja lopullisesti torjua Kristus, ja turvautua häneen synninhädässä. Hän, joka on vaarassa syyllistyä siihen ei ensinnäkään tarvitse eikä toiseksi kysele armoa.

Pelästynyt hurskas sielu saa siis olla turvallisella mielellä. Käsitelty asia ei liity häneen, eikä edes voi liittyä kenenkään uskovaan. Vain loppuun asti Kristukselle selän kääntävät ovat vaarassa.

Lopuksi.

Evangelisen liikkeen messussa, on hyvä muistaa että juuri evankelinen liike on tahtonut erityisellä tavalla vaalia kirkkomme oppia. Teemu Kakkurin tuoreessa kirjassa *Suomalainen Herätys*, on asiaa liikkeen historiasta. Sekä vakavia että kevyempiä asioita. Ilo evankeliumista vapautti myös arkista elämää. ”Yksi orastaneen liikkeen läpimurroista oli Suoniemen kappalaisen virkaanasettamisjuhla tammikuussa 1844. Hengellisistä asioista keskustelun lomassa papit olivat ottaneet totia ja pistäneet tanssiksi.” Hetken päästä kirjoittaja jatkaa: ”Lakihenkisen ja elämänkielteen kristityn ihanteen tilalle tuli iloisia lauluja laulava optimisti. Laahustavan askelen sijaan askel sai olla kevyt.” Mekin voimme kohtuullisesti käyttää alkoholia⁵, jos tahdomme. Ja tanssia myös. Maallisiakin iloja tarvitaan (pointtini on kristityn vapauden esiin tuonti), vaikka suurin ilomme on taivaassa. **Aamen.**

⁴ Katekismusselitys, s. 182. Koehler, Edward W. A. Luther-säätiö ja Lutheran Heritage Foundation. Leväsjoki 2004. Muutenkin perinne ilmaisee, ettei kyse ole edes yksittäisistä sanoista vaan kokonaisvaltaisesta ja lopullisesti Jumalan pelastustarjouksen torjunnasta.

⁵ Absolutismi ei ole kristinuskon kanta. Jos niin olisi niin Raamatussa ei olisi myönteisiä mainintoja esim. viinistä. Silloin Kristus ei olisi myöskään muuttanut vettä viiniksi ensimmäisessä tunnusteossaan. (Joh. 2.) Ja tuskin kirkon alttarilta tarjottaisiin alkoholipitoista ehtoollisviiniä. Alkoholin väärinkäyttö, ja alkoholismi on ongelma. Mutta ei järkevä kohtuullinen käyttö. En kehoita ketään alkoholin käyttöön. En myöskään ihannoisi sen

käyttöä. Pointtini on, että kristityllä on vapaus nauttia kohtuullisesti vaikkapa viiniä. Ja luostarissahan sitä on iät ja ajat tehty! Ks. <http://viiniherman.valamo.fi>